

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petisor egyszeri hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetés jutányosabb. Nyilnter: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 50-ik szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Aranyérem.

Lapunk legutóbbi számában, annak zártára való tekintettel, csak röviden emlékezhetünk meg arról az örvendetes kitüntetésről, melyben az eperjesi állami tanítónőképző-intézet a párisi vilákiállításon részesült. A kitüntetésnek pusztán ténye azonban sokkal nagyobb jelentőségű, sem-hogy annak rövid megemlékezésével a kitüntetett intézettel szemben fennálló kedves kötelességünknek eleget tettünk volna. Szükségét érezzük annak, hogy ezt a, bennünket oly közelről érintő s országos feltűnést keltett eseményt érdeme szerinti, közelebbi méltatásban részeltessük s egyidejűleg igen alkalmasnak látjuk az időt arra, hogy most, az iskolák kapuinak megnyitla pillanatában, az egész művelt közönség, de különösen a nemzet legtisztelteméltóbb napszámosságai: tanítóinknak, összes népnevelőinknek figyelmét ez örvendetes kitüntetés indító okaira s az ebből levonható következtetésekre irányítsuk.

Mi indította a párisi vilákiállítást zsűrijét arra, hogy egy messze idegenben levő, egyszerű, mondhatni egészen új tanintézetet kiemeljen a számtalan sok közül s oly elsőrangú kitüntetésben részesítse, a milyent a kiállításon résztvevő számtalan hazai tanintézeteink közül egyiknek sem ítelt oda?

A kitüntetés, az aranyérem, tulajdonképpen elismerése annak, hogy az eperjesi áll. tanítónőképzőben czéltudatosan s helyesen használják fel a növendékek kiképzésében a nemzeti nevelés anyagát és rendszerét.

Lapunk legutóbbi két száma hozott is erre vonatkozó közleményt, a melyekben az intézetnek nagy tudású igazgatója kifejti a munkaszeretetre való nevelés nemzeti jellegét. Hosszas

küzdelem eredményeinek jutalmazása a párisi kiállítás aranyérme, mert *Láng Mihály* igazgató közel egy évtized óta folytatja tanügyi szaklapjainkban a harcot a nemzeti nevelés motívumainak érvényesítése tekintetében úgy az óvodában, mint a népiskolában. Az eperjesi óvónőképző-intézet megteremtésénél főként a hazafias tárgyú és szellemű nevelés tervének fokozatos kiépítése lebegett szemei előtt s éppen ez eszme megvalósítása érdekében pár év előtt hosszabb tanulmányutat tett, melynek eredménye az intézetben elhelyezett s annak büszkeségét képező gyermekjáték-gyűjtemény, valamint nemrégiben megjelent könyve «A munkaszeretetre való nevelés módja», több mint száz illusztrációjával, mely mű a külföldi szakirodalomban is párját ritkítja. Magyar e műnek minden betűje és vonása s szintén hozzájárult ahhoz, hogy a párisi vilákiállításon a nemzeti nevelés szép eredményeit tanítónőképző-intézetünknek kidomborítania sikerült.

Ezek azok az okok, melyek a kiállítási zsűrit arra indították, hogy a hazai intézetek közül csupán az eperjesi állami tanítónőképzőintézetet érdemesítse az aranyéremmel való kitüntetésre. És a mikor mi örömmel mutatunk rá a kitüntetés háttérének mozzanataira, egyúttal készségesen adunk kifejezést elismerésünknek azok érdemeivel szemben, kiknek hosszú éveken át kitartóan tanúsított fáradozása a hazai tanügynek oly illusztris bírák előtt becsületet szerzett. Az intézet igazgatóján kívül főként a gyakorló-iskola vezetőjé az érdem túlnyomó része, ki a gyakorlati kivitelben oly méltó segítőtársa volt az eszme megteremtőjének s a kik mindketten valóban a helyes irányú nemzeti nevelés jeles úttörőinek tekintendők.

Érdemes munkásai a népnevelésnek! Vegyen ki-ki példát s merítsen erőt az itt vázolt tényekből a napokban szerte a hazában meginduló nagy munkához. Hasson oda ki-ki tehetsége szerint, hogy a nemzeti népnevelés sikeres eszközésének immár szakszerű tudományos alakban közzétett módszere minél dúsabb gyümölcsöt teremjen.

Kitüntetett tanítónőképzőintézetünket pedig hassa át a jövőben is az az igazi, áldásosnak bizonyult szellem, mely nem hagyta cserben a népek nagy versenyében ezúttal sem s mely szellemnek minden akadályt legyőző erejében az intézet mostani válságos helyzetében is igaz meggyőződéssel bizakodunk.

Vármegyénk és városaink.

Zárlat-feloldás. Kakasfalva, Fulyán és Kapinémethalu községekben a sertésorbáncz, Orkuta, Lemes, Berthót, Vaspatoka és Krivány községekben a sertésvész, Eperjes sz. kir. városban a lépfene ragályos betegség miatt elrendelt községi, illetve udvar-zárlatot feloldották.

Zárlat. Óruzsán, Vargony, Czernina és Tarca községekben a sertésállomány között a sertésvész, Keczerlipócz községben a sertésállomány között a sertésorbáncz ragályos betegség állapítatván meg, a nevezett községekben és pedig Óruzsánban f. hó 9-ikétől 30 napi községi, Vargonyban f. hó 7-ikétől 30 napi udvar-, Czerninán f. hó 10-ikétől 30 napi udvar-, Tarczán f. hó 10-ikétől 30 napi községi, Keczerlipóczon folyó hó 7-ikétől 14 napi községi-zárlatot rendelték el az említett állatfajokra.

Ragados állatbetegségek Sárosvármegyében 1900. aug. 19-ikén. Lépfene: tapolyi járás: Proszács 3 u. Rühkör: makoviczai j.: Kapissó 1 u. Sertésorbáncz: alsótarczai járás: Bunyita 11 u., Gulyvész 2 u., Kakasfalva 4 u., Kőszeg 5 u.; felsőtarczai j.: Darócz 3 u., Magyar-Jakabfalva 1 u., Orkuta 4 u., Vörösalma 2 u.; sirokai j.: Gergelylaka 2 u., Jernye 1 u., Lubócz 1 u.;

AZ „EPERJESI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Váradi Antal lyrája.*

írta: Kubányi Béla. (Vége.)

S én láttam őt
A vén kórháznak komor termében
Csukott szemekkel, sőtét asztalon;
Arczáról elhervadt a rózsá régen,
Ah! özvegyen maradt a lilium.
Így láttam őt!

Így láttam őt,
És sírba nem kísérté senki, senki,
Még az sem, a ki sírba vitte őt,
Nevét még gyermeke se tudja zengeni, —
Sírján a feledés mohája nőtt, —
Csak én, én nem feledtem őt!

Ez a hervadás dalainak, egy a szerelem hő csókjától elhervadt női szívnek szomorú története.

S az édes, mindenható szerelem dalnokának többi szebbnél-szebb költeményeit a «Szerelemből, fájdalom-ból», a «Gilda» és «Arámnak» című ciklusok foglalják magukban. Mennyi érzés, öröm és fájdalom, vágy és remény, hit és kétkedés ez énekekben s mégis «a mindenségnek szent összhangja az!»

Lelkemből mondhatom: fáj, hogy a leggyönyörűbb költemények fölött is át kell siklanom, de a «Gilda»-ciklus második dalát mégis csak ide iktatom:

Mikor az estharang megzendül,
A hang átreszket lelkemen

* Az Eperjesi Széchenyi-kör magyar-irodalmi szakválasztmányának jan. 24-iki háziestjén tartott felolvasás.

S én egy fohászt küldök föl érted —
Egy angyal elfogadja fenn.

S ott, kőborított messzeségben
Ajkad is elmond egy imát.
Egy fényes angyal veszi szárnyra
S repül vele az égen át.

S a világosság kapujában
Találkozik a két követ,
S megcsókolják egymást szeliden
Az alvó mindenség felett.

S a két ima harmoniája
Elzeng az istentrón előtt,
S a szerelemnek édes atyja
Megáldja a két szeretőt.

Hazafias lyrájának szép alkotása: «A szent nyomok», «Segesvári csatasíkon», «Petőfi visszatér!», «Rákóczi», «Október hatodikán». Az «Utí képeimből» című megható kis vers az ercsii barna bércz bús ormán álló kis fehér kápolna alatt nyugvó Eötvös emlékének van szánva. A szőke Duna Ercsinél csendesen lejt tova, a habos hullámok moraja eltűnt a bércz alól. Miért e csend? Kiért e néma gyász odafenn?

S szól a hullám: «Csöndes álmát
Én zavarni nem fogom;
Itt egy hon kezétől áldva
Eötvös nyugszik, dalnokom!»

Ódái közül kiemelkednek: «Resurrexit!», «Eötvös emlékezete» és a «Tizenhárom». E nemű költeményeit általában eszmegazdaság, hév, lendület és magas szárnyalás jellemzik.

Elégiáinak legmeghatóbbika a «Látogatás», melynek első és utolsó strófájában az emésztő apai fájdalom így zokog:

El innen, el! . . . vásári láрма,
Fojtó köd, . . . rideg néptömeg,
Mely, mintha végbúcsúra járna,
A sírhalmok közt tévelyeg.
El innen, el! . . . Keressük ott fel
A temető csöndes zugát.
— Fiam, szerette jó fiacskám!
Meglátogatni jött apád.

Hamvad a mécs, a tömeg gyérül;
Leszáll halottak éjjele,
Eltűn a dísz a sír kövérről,
Nem tűn a fájdalom vele.
Isten veled alvó virágom,
Angyalka vigyázzon reád.
— Fiam, szerette jó fiacskám!
Jó éjszakát . . . jó éjszakát! . . .

Ide sorakozhatók még: «Temetőben», «Árnyékok a karácsonyfán», «Téli gondolatok» stb.

Kedvesség és szépség tekintetében ritkítja párját «A rózsá temetése» című verse, a melyből legyen elég e két versszak:

Szomorú csönd a nagy világon,
A mezőnek halottja van,
Legszebb, legkésebb lánya halt meg,
Az őszi szél a gyászharang.

A kis pacsirta áll a sírnál
És mond halotti éneket.
S a virág-chorus elsusogja:
«Pihenj békén. Isten veled!»

Az általános emberi érzelmek és viszonyok főszege rajzában az igen sok közül különösen két költeménye válik ki: «Az árvák munkája» és «Az anyátlanok». A legenda pedig igazán specialitása Váradinak;

szekcsői j.: Deméthe 1 u., Gerált 3 u., Kuró 5 u., Sznakó 1 u.; tapolyi j.: Fulyán 1 u., Kapinémfalu 1 u., Kurima 1 u. *Sertésvész*: alsótarcai járás: Kisfalu 3 u., Kisladna 5 u., Lemes 5 u., Nagyladna 10 u., Óruzsán 6 u., Somos 3 u., Somosújfalu 11 u., Szokoly 8 u., Vargony 3 u.; felsőtarcai j.: Kriván 5 u., Orkuta 5 u., Tarcza 6 u.; makoviczai j.: Felsőszvidnik 2 u., Kurimka 4 u., Lodomér 9 u.; síroka j.: Berthót 1 u., Finta 1 u., Frics 2 u., Klembérk 7 u., Kvacsan 5 u., Miklósvágás 6 u., Nagysáros 5 u., Németsóvár 5 u., Osztrópatak 2 u., Sóbánya 1 u., Szárazvölgy 5 u., Tótóóvár 1 u.; tapolyi j.: Kapi 5 u., Kurima 5 u., Ortutó 5 u., Töltszék 5 u.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A Kör részvéte.

A megboldogult dr. Krayzell Aurél, Körünk igazgatójának tagja s a színészeti szakválasztmány elnökének gyászoló családjához — mint lapunk múlt számában is jeleztük — a Széchenyi-kör elnöksége nyomban a gyászír vétele után megleghangú részvét-iratot intézett, illetve nyújtott át, mely egész terjedelmében a következő:

Mélyen tisztelt Nagyságos Asszony!

A legmélyebb fájdalom, az igaz részvét könyve tolu szemünkbe, legkiválóbbjaink egyikének ravatalánál!

Mint hivatásának embere, mások szenvedéseit enyhítette, a mások könyveit törülte le; mint a társadalom tagja az önzetlen, hazafias működés, a lelkes, odaadó, ügybuzgó munkásság eszményképe; mint családfele a szeretet papja volt!

Óh Végtet, miért hogy épen azokat ragadod ki soraink közül, kiknek elveszte pótolhatatlan úrt hagy maga után!

E pótolhatatlan veszteséget éreztük mi, kik az elhunytban Széchenyi-körünk igazgatóválasztmányának lelkes tagját, színészeti szakválasztmányának páratlan szakértelmű, lelkesedéssel lelkesítő, tudásával oktató s szeretetével vezető elnökét, jobbaink legjobbját, vesztettük el!

Az igaz, mély és általános részvét, mely bennünket eltölt, legyen enyhítése Nagyságod és igen tisztelt családja mérhetetlen gyászának, könnyítse fájdalmát a tudat, hogy a csapás, mely Reája nehezült, bennünket is mélyen sújtott; legyen meggyőződve, hogy vesztesége a mi szíveinket is megcsorbította!

Fogadjon Nagyságos Asszony igaz részvétünk ismételt kifejezését, melylyel maradtunk

Eperjesen, 1900. augusztus hó 17-én.

Az Eperjesi Széchenyi-kör nevében:

Dr. Máriássy Béla, Szinyei Merse István,
jegyző. elnök.

Dr. Krayzell Aurél temetése.

Az általános mély részvét, mely a f. hó 17-ikén elhunyt dr. Krayzell Aurél kir. tanácsos, városunk s egész vármegyénk oly kiváló s hálás emlékeztető fiának ravatalát környezte, valóban méltó volt az ő ritka nemes

egyéniségéhez. Egész társadalmunk mélyen érezte azt az igaz nagy veszteséget, melyet a lángeszű emberbarátnak, társaséletünk közbecsülésben álló, ideálkért lelkesedő oszlopos tagjának elköltözése okozott. Könyezve beszéltek mindenütt róla s a gyászának szomorú hangulatában is lélekemelő volt látnunk, tapasztalunk azt, hogy a hálás kegyeletnek igaz, mély érzelmei nem veszték még ki az emberi szívekből s önkéntelenül megnyilatkozik akkor, hogyha egy kiváló tulajdonságokban gazdag férfúnak elhunyta az emberiség önzetlen önfeláldozó jóttevőjének elvesztése ér bennünket. A testvéri gondozó hajlék, hol a legodaadóbb orvosi tudás, párosulva a hitvesi s gyermeki gyöngéd ápolással, sem volt képes az elszálló nemes lelket visszatartani, s a hol szemét örökre lehúnyta a sokat szenvedett megdicsőült halott, búcsújárás színhelyévé vált, mihelyt a szomorú gyászír városunkban elterjedt. Búcsúzni jöttek tőle a hűséges rokonok, a hálás tisztelők, gazdag és szegény, ifjú és aggastyán, a kiket erényekben gazdag jelleme, a Gondviselésnek kifürkészhetlen adományával párosult önfeláldozó szaktudása hálás tisztelőivé tett.

A temetés a résztvevők szakadatlan sora kereste fel a gyászoló családot, hogy fájdalmában való részvételről biztosítsa. Több küldöttség is tisztelgett ebből a célból előttük. Így a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet Kubinyi Aurél vezetése alatt, Sárosvármegye tisztikara nevében Bánó Aladár főjegyző, az 1848/9-es honvédek Kubinyi Albert vezetése alatt, az Eperjesi Széchenyi-kör Szinyei Merse István elnökkel élén, az eperjesi orvosok dr. Ferbstein Márk vármegyei tisztifőorvos vezetése alatt, az eperjesi joghallgatók Matherny Gusztáv volt testületi elnök vezetése alatt stb. A koszorúk egész özöne borította a gyászos ravatalt, megannyi édesen és ékesen szóló bizonyítékul annak az általános nagy részvétnak és szeretetnek, a melylyel a gyászba borult családot és a megdicsőült halottat közelben és távolban környezik. Két sötét gyászfátyollal bevont hatalmas koszorú borította a koporsót. A hátramaradott özvegynek és a hátramaradott egyetlen gyermeknek és férjének koszorú. Nem volt ezeken semmi felirat. A felirat hiánya mintha azt jelképezte volna, hogy a mély gyászban oly végtelenül fájó szívek szavakat se tudtak találni arra, hogy érzelmeiket kifejezzék. Következtek azután a családtagoknak és a rokonságnak koszorúi. Ezek között ott voltak Krayzell Jenőék, Bartos Boldizsárék, Krayzell Kálmánék, Krayzell Aladárék (Felejtetlen jó Aurélunknak!), Krayzell Ottóék (Szeretett Aurélunknak!), Kéler Imrécék (Szeretettünk és hálánk kísér sírodba!), Kéler Pálék (Legdrágább rokonának utolsó üdvözlését!), Fejér Zsigmondék (Legkedvesebb rokonunknak!), Póka Kázmérék (Hű rokonaid!), Raisz Bélák, Kollár Lajosék és Sztaniszlavszky Adolfeék (Legbensőbb részvéttel), Kubinyi Alberték (A legnemesebb barátok), ifj. Draskóczy Lajosék (Emléked hálás szívünkben él!), Csatary Zsigmondnéék (Hálás szeretettel és tisztelettel!), Szopkó Sándorék (Utolsó üdvözlését!). A testületek koszorúi között ott láttuk a sárosvármegyei tisztikarét (A felejtetlen kartársnak!), az eperjesi orvosokét (Tiszteletük jeléül!), az 1848/9-es honvédekét (Felejtetlen bajtársunknak!),

az Eperjesi Széchenyi-körét (Tisztelete és hálája jeléül!), a Sárosvármegyei Jótékony Nőegyletét (Mély részvéttel és hálával!), és egy felirat nélküli díszes palmaágat. Nagy számmal következtek azután a jóbarátok koszorúi, és pedig: a gróf Dessewffy-család (Fájdalmas részvétünk jeléül!), id. Meliőrész Kálmán és családja (Szeretett orvosunknak!), Kubinyi Aurél és Emma (Legjobb barátjaink!), dr. Mikler Károlyék, Dessewffy Lajos és családja (Igaz részvétük jeléül!), br. Uslár Anna, Szinyei Merse István (Barátsága és tisztelete jeléül!), Mandics Ede és családja (Vedd végbúcsúunkat!), Schmidt Gyula és családja (Igaz fájdalom jeléül!), Bielek László és családja (Tiszteletünk és hálánk jeléül!), öz. Kardos Tivadarné (Tisztelet és hála jeléül!), a Vandrak-család (Hálás megemlékezésül!), a Fest-család (Hálánk jeléül!), Hrabéczy Emil s Berzeviczy Elek és családja (Szeretet és tisztelet jeléül!), Moes Jenny (A jó Aurél bácsinak, tisztelete jeléül!), Schönfeld Hugóné, Rátvay Gyuláné stb., stb.

A temetés napján, augusztus 19-ikén, délután tengeri közönség vonult a gyászházhoz, hogy dr. Krayzell Aurélt utolsó útján elkísérjék, egész a sírig. Csendes ringatta a szél a már-már sárguló hársak és gesztenyék lombjait, melyek alatt koszorú-pázsittól körülvevő ravatalon volt a koporsó. A nagyszámú gyászoló rokonság mélyesége bántatja vajha némileg enyhítené az a nagy részvét, mely a tágas kertet s künn az utat messze megszállott szótalan közönségen visszatükröződött; bár ez a megható nyilvánulása a köztiszteletnek csak bizonyosság arra nézve, mily sokat veszthettek a megboldogultban azok, kik hozzá legközelebb állottak. A gyászpompának katonás ünnepélyességet adott a cs. és kir. 67. számú gyalogezred teljes zenekarának felvonulása; mélyen megindító kegyeletes tény volt ez ama férfival szemben, ki egész családjával együtt nemcsak a polgári társadalom megannyi terén, de a katonaság és polgárság közötti tiszteletet parancsoló összhangnak, kölcsönös nagybecsülésnek gondos ápolásában is szüntelenül követendő példát adott. Délután 4 órakor kezdetét vette a gyászszertartás. A karének elhangzása után ifj. Draskóczy Lajos ev. lelkész a ravatal elé lépett s komoly, a boldogultnak nagy lelkéhez méltó szavakban, majd könyekig megindító befejezéssel tolmácsolta mindazt, mit dr. Krayzell Aurél szemfedője felett mindannyian éreztünk. A gyászoló család, a fehérfűrtű egykori bajtársak, a sokat vesztett kartársak s az ezekre menő gyászkozság mélyen megindulva siratta fejét, az egykori vitéz bajtársat, a lángeszű orvost, a példás emberbarátot. Koporsóját kartársai vitték a gyászkocsizhoz, mely előtt a katonazenekar tompa dobpergése jelt adott az indulásra. Beláthatatlan sokaság s kocsisor követte a koporsót, melyen megható gyászindulók hangjai mellett. A fő-utcához érve, tiszteletteljesen nyitott utat az ezekre menő népsokaság s követte az impozáns gyászmenetet egészen a temetőig. A menet a boldogultnak fő-utcai háza előtt mintha megállt volna; mindenki föltekintett oda, hol évek hosszú során át egyforma szíveséggel nyert orvosi gyógykezelést s gyógyszerrel a környékbeli falvaknak gyakran tömegesen várakozó, fillér nélküli szegény népe is. Mindennek csak hálás emléke él már. A sír örök csupán, mely a temetőbe ért koporsót magába zárta. Itt a sír szélén meg egy utolsó fohászt mondott Draskóczy Lajos lelkész s végső Istenhőzzátod mindazok, a kiknek ő olyan drága, feledhetlen s megkülönböztetés nélkül jó volt mindig.

Hogy az elhunyt dr. Krayzell Aurél közelben és távolban milyen közbecsülésnek volt részese, annak méltó bizonyosságul szolgál az alább közzétett nagybecsű levél, melylyel id. Szehtlo János nyug. eperjesi lelkész és főesperes ujabban is kitüntette lapunkat s egyúttal a múlt idők emlékeinek élethű, felette vonzó felidézésével bizonyára lekötözte olvasóközönségünket. Fogadjon ezért a kitüntető szíveséggel városunknak hosszú évtizedeken át működött nagynevű polgára ezúton is a szerkesztőség hálás köszönetét. A nagybecsű közlemény egész terjedelmében a következő:

Dr. Krayzell A. emlékéhez.

Tisztelt Szerkesztő úr! Bártfa-fürdő, 1900. aug. 21.

Mély sajnálattal, a legőszintébb részvétellel olvasom az *Eperjesi Lapok*-ban a szomorú gyászírt néhai dr. Krayzell Aurél elhunytáról. Egyszerű részvétnyilatkozat helyett, engedje meg a t. Szerkesztőség, hogy az elhunyt nagyérdemű jeles orvos emlékéhez elmondhassak egypár adatot hosszúra nyúlt eperjesi hivataloskodásom idejéből, melyben a most gyászolt elhunyttal gyakoribb érintkezésben volt szerencsém lenni.

Az 1848/9-iki szabadságharc gyászos kimenetele után Eperjesre hazaérkezvén, maga beszél nekem, hogy mint volt honvéd a határőrvidéken és a Bácskában járván, a pécsváradai erősség kapitulációja után mint menekült, a nagyterjedelmű bácskai síkság beláthatlan kukoricaföldjein keresztesen *Petrováczra*

legutóbb kiadott kötete, a «Legendák könyve», is tanúskodik róla. Lirájának a vallásos elem mellett a mély érzés és a nemes pathos legjellemzőbb vonásai; feltétlenül mestere a nyelvnek és formának. S hogy ez nem frázis, ime a «Strassburgi harangok» című költeménye, mely bevégzett formájával és szokatlan hangjával szinte Poë-ra emlékeztet:

Mint ég felé törése közben
A földön megkövült ima:
Áll kövirágos, vén falával
Strassburgnak ódon temploma.
S kong régi tornya kökeblében,
A földre büvölt köimának
Még megmaradt zenéjeképen,
Kong, bong, borong a vén harang:
«Kincs, pompa, fény, — rend, munka, rang, —
Köd, pára mind . . . fent és alatt!»

A századoknak hervadását
Nézi komoran, ridegen,
A születő évszázad arca
Néki nem új, nem idegen . . .
Csak fájó, mély jajszó gyanánt
Kökebléből, mint légi ormán
Sok évszázadnak kinja bánt,
Kong, bong, borong a vén harang:
«Kincs, pompa, fény, — rend, munka, rang, —
Köd, pára mind . . . fent és alatt!»

S míg koronák hulltak le porba,
Népek kivesztek nyomtalan,
Ó, mint a kinek a földbe forrva
Magasztosb hivatása van,
Megáll, hogy késő századoknak
Örök igazság szent szavát
Hirdesse, a míg élni fognak . . .
Kong, bong, borong a vén harang:
«Kincs, pompa, fény, — rend, munka, rang, —
Köd, pára mind . . . fent és alatt!»

S míg ormán új évszázad ül
Futó fölleg-foszlányival,
Lába körül új nép tolong,
Fut, fárad, munkál és kihál,
S a múltból a jövőbe zúg
Érczhangja szomorún:
«Hogy minden változó, hazug,
Kincs, pompa, fény, — rend, munka, rang, —
Így kong, borong a vén harang —
«Köd, pára mind . . . fent és alatt!»

S borongó, néma éjfélen,
Mikor egy évsor haldokol,
Minden harangja összecseng,
Nem tudni hogy? . . . Ember sehol . . .
S egy ismeretlen kéztől verve
Felzúg, miként a föld szívéből
Följajduló népek keserve,
S kong, bong, borong a vén harang:
«Kincs, pompa, fény, — rend, munka, rang, —
Köd, pára mind . . . fent és alatt!»

* * *

Végezetre pár szavam van még. Vannak, a kiknek Váradai költészete nem tetszik. Ízlés dolga. De, hogy legyen valaki, a ki azt mondja, hogy az igazi költő, mint a milyen Váradai Antal, nem költő, az csak olyan lehet, a kinek bátran a szemébe nevetettek. Mert higgyék el, hölgyeim és uraim, nincs oly bolond állítás a világon, a mit egyik-másik nagyképzűködő meg nem kockáztatott volna már, mint például azt is, hogy Arany János sem költő, csak kintornás. Szegény feje nem adta sem alább, sem föllebb Shakspeare-nél.

Mi pedig vessünk még egy futó tekintetet a modern magyar költészet egére s látni fogjuk, hogy onnan e perczen egy ragyogó csillag szende, nyájas fénynyel tekint le ránk.

jutott el (nagy megyében), s szülőhelyem, te apámat, a ki szegény üldözött tanár, Krayzell tartózkodás utal legközelebbi áll.

Tanulmányok évek közepe táján *orvosom* lón; u. nagyanjának tendens özevgy találkozására a kö a temetőben a s napon) tartván meghülés követ gyuladásba) est ember orvosi se ményesen s a kezelés után vi hogy hálátlan is meg nem kö nyilvánosság elő ben is az 180 sen is tapasztal termetségét sa Bártfán, néhai dással egyház következtében teljes hat héten tanácsát igényl talan és álmatl depresszió és le ő alaposan m «Kegyednek eg mészerténél fogv őlt s ez minden Komolyan kére erőltetéssel egyi csendes fenyes minden lelki izg visszatér egésze

Legyen áldv és hazában egy es nemeslelkű.

Egyház

A tiszai á eperjesi közgy sorrendje a k

A közgyűlést m

Reggeli 9 ó

Reggeli 9¹/₂

gok együttes ül

Jegyzője: Glau

közigazgatási b

Kubinyi Aladár

jai: a nyugdíj-t

Műnnich Kálma

Délelőtti 11

nőkei: az egyh

megyék felügye

segélynek kiosz

Déli 1 órak

Délután 2

bizottmányának

Dianiska Andr

Tagjai: Csisko

Kullmann János

Lajos, Nagy Á

Ujágth Károly,

és Zeman Ján

Délután 3¹/₂

közgyűlése. Eln

házi és világi e

intézetek képv

Délután 4¹/₂

szónoklatvai és

zet szeretet-al

Esti 6 órak

Esti 7 órak

Sz

Délelőtti 9

D. e. 9¹/₂-kor

Déli 1 órak

Délutáni 3 ó

jutott el (nagyközség *Ujvidék* mellett, Bácsbodrogyvármegyében), s tölem és általam tudván, hogy az nekem szülőhelyem, felkereste és meglátogatta boldogult édesapámat, a ki ott lelkész volt 52 éveken keresztül, a szegény üldözött honvédet, úgyis, mint a jeles eperjesi tanár, Krayzell Andrásnak fiát szívesen fogadta s rövid tartózkodás után a községi előfogaton, biztos úton a legközelebbi állomásra elkísértette.

Tanulmányai végeztével mint fiatal orvos az 1850-es évek közepe táján Eperjesre érkezvén, csakhamar nekem *orvosom* lön; ugyanis akkor történt, hogy a boldogult nagyanyjának, néhai *Bredetzky* volt lemergi superintendens özvegyének temetése alkalmával — sajátságos találkozás a körülményeknek — én mint fungens lelkész a temetőben a sírnál (fedetlen fövel, egy zordon tavaszi napon) tartván a halotti gyászbeszédet s annak folytán meghülés következtében komolyabb betegségbe (tüdőgyuladásba) esvén, teljes bizodalommal a kedves fiatal ember orvosi segélyét igénybe vettem, még pedig eredményesen s a legjobb sikerrel, mert két heti gyógykezelés után visszanyertem egészségemet. Úgy érzem, hogy hálátlanságot követnék el, ha még haló poraiban is meg nem köszönném Isten után a jó embernek a nyilvánosság előtt e nagy szolgálatot. De még később is — az 1860-as években — volt alkalmam különösen is tapasztalni kitünő *diagnostikáját* és orvosi rátermettségét saját magamon. Mert 1863-ban éppen itt Bártfán, néhai nagynevű *Máday Károly* superintendenssel egyházi vizitáción járván, ismét meghülés következtében konok hurutos (katarrhális) láz gyötört teljes hat héten át, melynek folytán tehát orvosom tanácsát igénybe véve, elpanaszlám neki teljes étvágytalan és álmatlanságom mellett a nagymérvű lelki-testi depressziót és lehangoltságot, melyben szenvedtem, mire ő alaposan megvizsgálva állapotomat, azt mondá: «Kegyednek egyszerű katarrhusa van, de ideges természeténél fogva minden baja azonnal *nérvózus jelleget* ölt s ez minden legkisebb baját is nagyban súlyosbítja. Komolyan kérem, hagyjon fel minden szellemi megterheléssel egy időre s menjen ismét Bártfára, s ott a csendes fenyves üdítő magányában — távol tartva minden lelki izgalmakat — pihenjen pár hétig s biztos visszatér egészségre». S így is történt...

Legyen áldva hálás tisztelettel a *házban, egyházban* és *házban* egyiránt áldásosan működött nagyérdemű és nemeslelkű emberbarát, dr. Krayzell Aurél!

Id. Szeleho János,
nyug. eperjesi lelkész.

Egyházkerületi közgyűlés.

A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület ez évi eperjesi közgyűlésének lefolyása s tanácskozási sorrendje a következőkben állapított meg:

A közgyűlést megelőzőleg kedden, szept. 25-ik napján:

Reggeli 9 órákor istentisztelet.

Reggeli 9¹/₂ órákor *közigazgatási és nyugdíjbizottságok együttes ülése.* Elnökei: az egyházkerület elnöksége. Jegyzője: Glauf Pál egyházkerületi főjegyző. Tagjai: a közigazgatási bizottságból: Fischer Miklós, Glauf Pál, Kubinyi Aladár, Radvány István és Terray Gyula. Tagjai: a nyugdíj-bizottságból: Glauf Pál, Kubinyi Aladár, Münnich Kálmán, Radvány István és Szontagh Andor.

Délelőtti 11 órákor a *Baldácsy-bizottság* ülése. Elnökei: az egyházkerület elnöksége. Tagjai: az egyházkerület felügyelői és főesperesei. Tárgya: a 2000 forint évi segélynek kiosztására vonatkozó javaslat megállapítása.

Déli 1 órákor közös ebéd.

Délután 2 órákor az *egyházkerületi gyámintézet bizottmányának* ülése. Elnökei: Radvány István és Dianiska András elnökök. Jegyzője: Strauch Béla. Tagjai: Csisko János, Gresch Ágost, Justh Sámuel, Kullmann János, Majerszky Béla, Mayer Endre, Materny Lajos, Nagy Árpád, Székely Gyula, Rombauer Emil, Ujág Károly, Weber Sámuel, Wünschendorfer Károly és Zeman János.

Délután 3¹/₂ órákor az *egyházkerületi gyámintézet közgyűlése.* Elnökei: az egyházkerületi gyámintézet egyházi és világi elnöke. Tagjai: az egyházmegyei gyámintézetek képviselői.

Délután 4¹/₂ órákor *gyámintézeti istentisztelet*. szónoklatával és offertoriummal az egyetemes gyámintézet szeretet-alapja javára.

Esti 6 órákor egyházkerületi értekezlet.

Esti 7 órákor ismerkedési estély.

Szerdán, szeptember 26-ikán:

Délelőtti 9 órákor istentisztelet.

D. e. 9¹/₂-kor e-ker. közgyűlés a Koll. tanácssteremben.

Déli 1 órákor közös ebéd.

Délután 3 órától bizottsági ülések a koll. termeiben.

Csütörtökön, szeptember 27-ikén:

D. e. 9 órákor istentisztelet után a közgyűlés folytatása.

Déli 1 órákor közös ebéd.

Délután 3 órától a közgyűlés folytatása.

Pénteken, szeptember 28-ikán:

Délelőtti 8 órákor istentisztelet után a közgyűlés folytatása és befejezése.

A közgyűlésen a tanácskozás tárgyainak sorozata:

1. Egyházkerületi felügyelő megnyitó-beszéde.
2. A közgyűlés tagjainak számbavétele. Jegyzők és a törvényszék fele tagjainak újra választása. Megalakulás.
3. Püspök évi jelentése.
4. A politikai községek beosztására vonatkozó szabályrendelet végrehajtása (m. é. jk. 17. p.)
5. Az egyházkerületi ügyrendre vonatkozó szabályrendeleti javaslat módosítása (m. é. jk. 20., egyet. jk. 76. p.)
6. Az egyházkerületi gyűlésen a tanítók képviselőre vonatkozó szabályrendelet végrehajtása (m. é. jk. 20., egyet. jk. 76. p.) Egyházmegyék kijelölése. Közgyűlés választása.
7. A lelkészválasztási szabályrendelet módosítása (m. é. jk. 21. és egyet. b) jk. . . . pontja.)
8. Az egyházkerületi polgári leányiskola szabályzata (m. é. jk. 26. p.)
9. Az egyházkerületi nyugdíjintézet válságának elenyésztesítésére vonatkozó javaslat (m. é. jk. 23. p.) Egyházmegyék nyilatkozata.
10. Az egyházkerületben levő missiói körök szervezése (m. é. jk. 17., 19. és 81. p.; egyet. jk. 82. p.)
11. Az egyházkerületi Kollégium igazgató-választmányának jelentése (m. é. jk. 11. p.)
12. A lelkészi fizetések kiegészítésére (Congrua) vonatkozó intézkedések (m. é. jk. 38. p.)
13. A debreczeni ev. ref. Kollégiumnál levő Sártory-alapítvány (m. é. jk. 90. p.)

Egyetemes ügyek.

14. Meghívó az egyházegyetemnek közgyűlésére (m. é. jk. 28. p.)
15. Miniszteri rendeletek (m. é. jk. 44. p.)
16. Az erdélyrészi ev. ref. egyházkerület igazgatótanácsának átirata.
17. A theologiai tanárok nyugdíjügye (egyet. jk. 14., 16. p.)
18. A theologiai főiskolák szervezete (egyet. jk. 19. p.)
19. A konfirmáció: oktatás ujon berendezése (egyet. jk. 28. p.)
20. Az ev. ref. egyházzal kötendő egyezség. A keresdi és kéri szerződések megújítása (m. é. jk. 45. p., egyet. jk. 56. p.)
21. Az egyháztagok egyházi és iskolai járulékaiknak újból összeírása (egyet. jk. 100. p.)
22. Államsegély, egyházkerület, iskolák és tanítók javára (m. é. jk. 42. p.)
23. Évi segély egyházkerületi intézetek, alapok, egyházak és egyesek javára (m. é. jk. 43. p.)
24. A közalaphoz évi járulék (egyet. jk. 65. p.)
25. A közalap segélye 1898—1899-re (m. é. jk. 30. p. és egyet. jk. 53.)
26. A Baldácsy-alapítvány évi számadása és közgyűlésének jegyzőkönyve (m. é. jk. 41. p.) Képviselők választása.
27. Egyházkerületek vagyionhelyezésének szabályzata (m. é. jk. 39. p., egyet. jk. 81. p.)
28. A theologiai intézetek egyesítése (m. é. jk. 29. p., egyet. jk. 110. p.)
29. Jogakadémia segélyezése (m. é. jk. 12. p., egyet. jk. 55. p.)
30. Egyetemes pénztár (m. é. jk. 32. p.)
31. Egyetemes névtár (m. é. jk. 31. p.)
32. A vizsgák szabályozása (m. é. jk. 34. p.)
33. Egyetemes háztartás szabályrendelete (m. é. jk. 40. és egyet. jk. 85. p.)
34. Egyházak háztartásának kimutatására szolgáló minták (m. é. jk. 40. p. és egyet. jk. 85. p.)
35. A bányai egyházkerület szabályrendelete a politikai községek beosztásáról (m. é. jk. 27. p. és egyet. jk. 79. p.)
36. A theologiai fakultásnak budapesti tudományegyetemen szervezése (m. é. jk. 7. és egyet. jk. 101. p.)
37. Az állami dotáció felemelése (m. é. jk. 8. és egyet. jk. 56. p.)
38. Luther-társaság felhívása és kérelme.
39. Tábori lelkészek helyzete.

T a n ü g y.

40. A theologia helyzete (m. é. jk. 15. p.)
41. A tanítóképző helyzete (m. é. jk. 16. p., egyet. jk. 108.)
42. Tanügyi rendtartásra vonatkozó szabályrendeleti javaslat (m. é. jk. 48. p.)
43. Tanügyi bizottság jelentése és javaslatai.
44. Vallásintézés ellenőrzése (m. é. jk. 49. p.)

45. Egyházkerül. polgári leányiskola jelentése (m. é. jk. 52. p.)

46. Lelkeszi és theologiai vizsgák (m. é. jk. 53. p.)

47. Tanképesítő vizsgák (m. é. jk. 54. p.)

48. Főgimnáziumi érettségi vizsgák (m. é. jk. 55. p.)

49. Fő- és középiskolák állapotáról jelentés (m. é. jk. 46. p.)

50. Népiskolák állapotáról jelentés (m. é. jk. 56. p.)

51. Késmárki főgimnázium államsegély kérvénye (m. é. jk. 57. és egyet. 27. p.)

52. Bibliái olvasókönyv (m. é. jk. 59. p.)

53. Vallástani tanterv (m. é. jk. 82. p.)

54. Elemi iskolák tankönyvei (m. é. jk. 47. p.)

P é n z ü g y.

55. Az egyházkerületi pénzügyi bizottság jelentése és javaslatai (m. é. jk. 60. p.)

56. Az egyházkerületi pénztárak forgalmi kimutatása, mérlegszámlája (m. é. jk. 61. p.)

57. Az egyházker. pénztárak költségvetése 1901-re (m. é. jk. 62. p.)

58. Az egyházmegyék évi járuléka közalapra, egyházkerületi célokra (m. é. jk. 9. p.)

59. Baldácsy-segély kiosztása (m. é. jk. 65. p.)

60. Ösztöndíjak kiosztása (m. é. jk. 66. p.)

61. Nyugdíjbizottság jelentése (m. é. jk. 69. p.)

62. Tűzkárbiztosításról jelentés (m. é. jk. 67. p.)

63. Számvevőszék jelentése és javaslatai (m. é. jk. 60. p.)

64. Árvaházról évi jelentés (m. é. jk. 64. p.)

V e g y e s e k.

65. Egyházkerületi gyámintézet jegyzőkönyve (m. é. jk. 72. p.)

66. Tátrai fürdőtelepeken lelkészi szolgálat (m. é. jk. 73. p.), Tátra-Lomnicz kérvénye.

67. A jövő évi közgyűlés helye (m. é. jk. 74. p.)

68. Liptóból Tranovszky-egylet alapszabályai (m. é. jk. 75. p.)

69. Liptóból segélyegylet alapszabályai (m. é. jk. 85. p.)

70. Árva és Liptó Reischel igénye (m. é. jk. 71. p.)

71. Liptó zsinati költségei (m. é. jk. 79. p.)

72. Kishontból Ráho felebbezése (m. é. jk. 84. p.)

73. Sárosból Girált iskolájának államosítása (m. é. jk. 86. p.)

74. A supplikáció kérdése (m. é. jk. 89. p.)

75. Sárosból Tuhrina felebbezése (m. é. jk. 91. p.)

76. Jegyzőkönyv-hitelesítés.

Egyházmegyék felterjesztései.

Az egyházkerületi közgyűlés képviselő tagjai.

1. *Hivatalból tagok, mint egyházkerületi tisztviselők.*

Zelenka Pál püspök. Szentiványi Árpád egyházkerületi felügyelő.

Főjegyzők: Glauf Pál (1894.) és dr. Markó Sándor (1884—1890.) Jegyzők: Strauch Béla (1894.) és Nemes Károly (1898.), dr. Szánthó Gyula (1898.) és dr. Zelenka Lajos (1898.)

Pénztáros: Kulcsár Károly (1896.) Ellenőr-könyvelő: Marusák Károly (1896.)

Ügyészek: dr. Glós Károly (1893.), Marton János (1893.), dr. Mesko László (1893.) és Nagy Árpád (1893.)

Számvevő: Materny Lajos (1896.) — Levéltáros: Hronyecz József (1899.)

2. *Hivatalból tagok, mint egyházker. tiszteletbírák.*

Szontagh Pál (1893.), dr. Markó Sándor (1893.), dr. Schmidt Gyula (1893.), dr. Benczúr Géza (1893. és 1898.), Gresch Ágost (1893—98.)

Dianiska András (1893—98.), Justh Sámuel (1893. és 1898.), Strauch Béla (1893.), Liszkay János (1897.)

Bartholomaeides László (1899.)

Martinyi József (1897.), Dobó Adolf (1898.)

3. *Hivatalból tagok, mint egyházmegyei elnökök.*

Árvából: Skripenyi J. főesp. s dr. Medzihradzky F., Brassóból: Moór Gyula « « Molnár Viktor,

Gömörből: Terray Gyula « « Kubinyi Géza,

Hat sz. k. v.: Linberger I. « « dr. Benczúr Géza,

Hegyaljáról: Túróczy Pál « « Radvány István,

Kishontból: Glauf Pál « « Kubinyi Aladár,

Liptóból: Simkovics J. « « Ruzsják János,

Sárosból: Chotvács E. « « Bánó Árpád,

Tátraaljáról: Schönvieszner J. « Kullmann János,

Tiszavidékről: Materny L. « « dr. Meskó László,

XIII sz. v.: Justh Sámuel « « Münnich Kálmán felügyelők.

4. *Hivatalból tagok, mint fő- és középisk. felügyelők és igazgatók.*

Egyházkerületi főiskola (Kollégium) felügyelője dr. Schmidt Gyula.

Egyházker. theologia dékánja dr. Szlavik Mátyás.

« jogakadémia dékánja dr. Horváth Ödön.

« tanítóképző igazgatója Slajchó Mihály.

Eperjesen főgymn. Ludmann Ottó igazgató.

Iglón főgymn. Fischer Miklós igazgató és Münnich Kálmán felügyelő.

Késmárkon Bruckner Károly h. igazgató és dr. Schwartz Károly felügyelő.

Nyiregyházán Martiny József igazg. és dr. Meskó László felügyelő.

Rimaszombat Zachar Gusztáv h. igazgató és Kubinyi Aladár felügyelő.

Rozsnyón Oravetz Mihály igazgató és dr. Pósch Dezső felügyelő.

5. Választott képviselő tagjai, szavazati joggal.

Árvai egyházmegyéből: 1 egyházi és 1 világi.

Brassói " 2 " " 2 "

Gömöri " 4 " " 4 "

VI. sz. k. " 2 " " 2 "

Hegyaljai " 2 " " 2 "

Kishonti " 2 " " 2 "

Liptói " 2 " " 2 "

Sárosi " 2 " " 2 "

Tátraaljai " 2 " " 2 "

Tiszavidéki " 2 " " 2 "

XIII. sz. v. " 3 " " 3 "

(Szabályrendelet 5. p.)

6. Választott képviselői tagjai.

Tanácskozási joggal, esetleg az ugyanazon egyházmegyébeli távollevő képviselőket helyettesítik, még pedig kiküldetésük sorrendje szerint, s ekkor a szavazati jogot is gyakorolják. (Szabályrendelet 6. pontja.) Ezen képviselők tetszésszerinti számban küldhetők.

HIREK.

* Róm.-kath. egyházmegyei hírek. Galyavszky György h.-lelkészül Vörösvágra lett disponálva; Novák Ferenc Alsómislyére káplánnak; Makovics József Varannórá Doróczra int. adminisztrátornak; Klimkovic József Varannóra káplánnak; Uhrinovic Sándor enyiczkei káplán és Pospesch Ede alsókörtvélyesi káplán helyet cseréltek; Konrády Lajos kassai reáliskolai hittanár II-od osztályú katonakápláná lett kinevezve Kassára.

* Gör.-kath. egyházmegyei hírek. Kinevezések. Dr. Vályi János eperjesi püspök *Liszonnyak Mihály* cz. kanonokot s nyugd. presbitert Remenyére lelkészszé; *Mihalics Antal* varadkai kántortanítót rendes kántortanítóul Lukóra; *Lukács Mihály* boldogkőváraljai éneklést Abódra éneklészszé nevezte ki.

* Augusztus 18-ika a vidéken. Felséges Királyunk hetvenedik születésnapját az érdemekben megőszült uralkodót megillető piétással ünnepelték széles e hazában. Számtalan alkalmi felkőszöntő hangzott el a Felség érdemeinek méltó kifejezésére; a házak és kivilágított utcák villanyos lángokban tündököltek, melyeknek fényében ott véltük látni jó öreg Királyunk fejét a dicsőség glóriájával övezve. És a hol a villanyláng nem terjeszti fényét, ott nem ünnepelhetek, vagy nem ünnepeltek igaz bensőséggel a nagy nemzeti napot? Igenis ünnepeltek ott is, a hol a kultúra természetes hátramaradottsága miatt csak igénytelen fagygyertyák és olajlángok égtek. Azok a kis világozást terjesztő olajlángok, melyek *Töltések* község kunyhószerű épületeinek ablakaiban égtek, ép oly erősen fejezték ki a hazafiaság lángját, akárcsak egy Andrássy-úti villanyos reflector.

* Szent István napját a szokott lelkes módon ünnepelte ez évben is városunk közönsége. Gazdag lobogódíszolt öltöttek az utcák s hazafias áhítattal emlékeztek meg az első magyar királyról, kinek dicső emlékére törvényhozásunk ezt a napot nemzeti ünneppé nyilvánította. Délben dr. Vályi János gör. kath. püspök díszbédet adott, melyen városunk társadalmának színe-java élvezte a köztiszteltben álló főpásztornak szívélyes vendégszeretét.

* Szinyei Merse Istvánt névnepja alkalmából tisztelőinek és barátainak egész serege kereste fel, hogy legőszintebb jókívánataikat s változhatlan tiszteletüket tejezzék ki irányában úgyis, mint a Széchenyi-kör nagyérdemű elnöke s ezzel társadalmi életünknek oly odaadó szolgálatokat tevő vezetője iránt.

* Kinevezés. *Czverdely Mihály* bártsai adóhivatali díjtalan gyakornok adóhivatali tiszté ideiglenes minőségben kineveztetett.

* Kinevezés. A kassai magy. kir. posta- és táviratigazgató ifj. *Palásthy Pál* az eperjesi magy. kir. posta- és táviratigazgatóhoz gyakornokká nevezte ki.

* Eljegyzés. *Sitányi Győző* kassai körjegyző eljegyezte *Kapossy Éva Mária* kapivágási okl. tanítónőt.

* Kézfogók. A napokban két eperjesi fiatal iparos tartotta eljegyzését: *Mochnay Miklós* Bányász Mariskával és *Lescsányi András* Mészáros Annával.

* Haláleset. *Takács Dezső* első-éves joghallgató hosszas betegségben augusztus 13-ikán — 19 éves korában — T.-Németiben meghalt.

* Halálozás. *Szutórisz* szül. *Waisz Julia* aug. 18-ikán 74 éves korában Szepesbélán elhunyt. A megboldogultban kiterjedt, köztiszteltben álló család — közöttük Szutórisz Frigyes, Kollégiumunk kiváló tanára a hálás emlékü édes-anyát gyászolja

* Szerződötések színházunkhoz. *Imrey Edith* társalgási színésznő, az Országos Színi Akadémia végzett növendéke, *Simon Jenő* szerelmes-színész, *Revicsky Eitel* énekesnő, *Szabados László* színész és titkár, *Juhay József* bonvivant színész a téli évadra Kiss Pál eperjes-nagybecskereki színházához szerződtek.

* Az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban a tanulóknak az 1900/01-ik tanévre való felvétele f. évi szeptember 1., 2. és 3-ikán eszközöltetik (reggeli 8 tól 12-ig) a) az iskolai, b) születési és c) első, illetőleg újraköltési bizonyítvány alapján. Szept. hó 4-ikén lesz a «Veni Sancte». A felvételi, javító- és pótlóvizsgálatok napjai: aug. hó 30. és 31-ike. Az egész évi tandíj 60 korona, mely összeg miniszteri intézkedés szerint négy részben fizethető. A felvételi díj 8 kor.; a vegyes díj 4 kor. (Értesítőre, ifjúsági könyvtárra és egyéb iskolai szükségletekre.) Az egyházi ének díja 1 kor. Az V. osztályba belépő tanulóknak szülője köteles kijelenteni (Rendtartás 7. §-a), vajjon fia az 1890. évi XXX. t.-cz. értelmében fogja-e tanulni a görög nyelvet és irodalmat, avagy a *polló-tárgyakat*, u. m. (törv. 2. §): a) magyar irodalom bővebb megismertetését, kapcsolatban a görög remekírók műveinek ismertetésével (magyar fordításban) s a görög irodalom és művelődés alapvonalait; b) a rajzot (mértani és szabadkézi elemekkel), mely tárgyak az illető tanulóra kötelezők (törv. 1. §). Eperjes, 1900. augusztus havában. A kir. kath. főgimnázium igazgatósa.

* A Sárosvármegyei Ált. Népevelőegyesület aug. 27-ikén d. e. 10 órakor a városi Vigadó nagytermében rendes évi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó, tartja Bakajsa György alelnök. 2. Évi jelentés, felolvassa Reményik Lajos titkár. 3. «A nevelési elvek érvényesítése az összes elemi iskolai tantárgyak tanítása körében» Előadja Téglás Lajos. 4. «A kisdiednevelés népszerűsítése a társadalomban.» Előadja Raáb Julia. 5. Pénztári jelentés. 6. Az Eötvös-alap gyűjtő-bizottság jelentése. 7. A jövő évi közgyűlés helyének és idejének kitűzése. 8. Tiszteleti-tagok választása. 9. Jelentés a lap állapotáról. 10. Esetleges indítványok. A közgyűlésre több illusztris vendég megjelenését is várják.

* Főlvétel a gyakorló elemi népiskolába. Az eperjesi ág. hitv. ev. kollégiumi tanítóképző-intézet osztatlan vegyes gyakorlóiskolájába a beiratások f. é. szept. 1—5. napjain fognak az iskola Árok-utca 48. sz. a. levő helyiségében, mindenkor d. e. 8—12-ig megtartatni. Az első osztályba felvételnek oly éptestű fiú- és leánygyermek, kik 6-ik életévüket betöltötték és himlő ellen sikeresen beoltattak. Tandíj: a) Az «Eperjes-városi és vidéki ág. hitv. ev. egyház» tankötelesei részére 7 korona. Ezek első sorban jogosítottak felvételre. b) Mások részére 12 kor., illetőleg 16 korona. A tandíj a beiratáskor, vagy félévénként előre fizetendő s abból 1 kor. a tanítói nyugdíjra és fró- s rajzszközökre fordítatik. Az «Eperjesvárosi és vidéki ág. hitv. ev. egyház» szegény és joigyekezetű tanulóit a tandíj fizetése alól egészen, vagy részben felmentetnek. Az erre vonatkozó okmányokat az egyházi elnökség útján f. évi szept. 1-jéig az igazgatósághoz kell juttatni. A tanítás f. évi szept. 6-ikán veszi kezdetét.

* Az eperjesi ág. h. ev. I. egyház elemi népiskolájában és polg. leányiskolájában az 1900—1901. tanévben szept. 1-jén d. e. 9 órától tartatnak a javító-, pótló- és felvételi vizsgálatok, szept. 3., 4., 5-ikén d. e. 9 órától déli 12-ig és d. u. 3 órától 5-ig folynak a beiratások az alábbi sorrendben: 3-ikán felvételnek ezen egyház kötelékébe tartozó szülők gyermekei, valamint a vidéki protestáns növendékek; 4-ikén beiratnak azon más-vallású gyermekek, kik már az elmúlt tanévben ezen intézet növendékei voltak; 5-ikén felvételnek az ujonnan belépő más-vallású helybeli és vidéki tanulók. A beiratáshoz szükséges iratok: születési okmány, iskolai és himlőoltási bizonyítvány. A beiratások az iskolaépület helyiségében eszközöltetnek, illetőleg a III. és IV. flosztályú tanulók beiratása a Kollégiumban elhelyezett tanteremben történik. A tanévet megnyitó ünnepélyes gyermek-istentisztelet szeptember 6-ikán 8 órakor lesz.

* Iskolai értesítés. A neolog izraelita hitközség népiskolájában a beiratások augusztus 29-ikén, 30-ikán, szeptember 2-ikén és 3-ikán d. e. 9-től 12-ig fognak megtörténni. Az iskolaév ünnepélyes megnyitása szept. 4-ikén reggel 8 órakor lesz.

* A bártsai m. kir. áll. gimnáziumnál a tanulók főlvétele f. é. szept. 1—3. napjain d. e. 8—12 óráig történik. Felvételtkor iskolai, születési (keresztlevél) és

oltási bizonyítványt kell felmutatni, továbbá 6 korona felvételi, 1 korona ifjúsági-könyvtári és 1 korona értesítői díjat (összesen 8 koronát) lefizetni. A tandíj 48 korona, melyet négy egyenlő részletben (legkésőbb okt. 15., decz. 1., márcz. 15. és május 1-ig) lehet lefizetni.

* Színház. A mint azt mult számunkban jeleztük, *Kiss Pál*, az eperjesi és nagybecskereki színházak igazgatója társulatával tényleg felkereste Eperjest s az elmúlt hét folyamán három előadást tartott a városi színházban. Csütörtökön *A kis lord*, pénteken *Aranykakas*, szombaton *Gésák* került színre a kassai Nemzeti Színház több jeles tagjának közreműködésével. *Mészáros Gizella* «A kis lord»-ban, *Palásty Béla*, *Várnay Jenő* és *Szebeni Antal* az «Aranykakas»-ban arattak zajos tapsokat. Mellettök nagyobbbrészt csak a hatást gyöngítették a nyári társulatnak tagjai, bár néhány régebbi s ujabban szerződötetett tag egészen jól be fog válni a télen is. Közönség gyéren látogatta a színházat, inkább csak a szombati előadásra mutatkozott élénk érdeklődés, *Borbély Sándor*, *Szönyei Ilona* s *Rontay Boriska* iránt.

* Teszter Zsófia francia- s angol-nyelv tanítónő szept. 1-jén és 2-ikán d. e. 9—11-ig és d. u. 2—4-ig fogadja az órára jelentkezéseket. Felkéri az érdeklődőket, hogy mindenesetre ezeken a napokon jelentkezzenek, mert a sok előjegyzés miatt a helyes órábeosztás is ezt kívánja.

* Állatbetegségek. Sárosvármegye Kapi községében 30 drb sertés, 11 drb szarvasmarha és 7 drb ló pusztult el ragadós állatbetegségben. Aug. 11-ikén ott járt a várm. kir. állatorvos és beoltotta az összes szarvasmarha-állományt.

* Véres Szent-István-nap. Szent-István napján Bártfán egy korcsmai verekedés közben *Jancsik János* kocsis egy sörös-pohárral fejbe verte *Gluvnya József* kocsis. Ez utóbbi lakására vitetvén, egy órával később meghalt. A bártsai kir. járásbírósg Jancsik Jánost emberölés miatt vád alá helyezte és letartóztatta. Együttal *Gluvnya József* hullájának orvos-törvényszéki boncolását elrendelte és e végből a törvényszéki orvosokat hívta meg Eperjesről. A boncolás dr. Horovitz Imre kir. törvényszéki orvos által aug. hó 22-ikén megejtetvén, a balhalánték és falcsont repedése, azonkívül egy nagy vérömleny volt megállapítható, mely utóbbi agy nyomás következtében a halált idézte elő.

* Kapi község egészségügyi állapotaira szomorú árnyat vet az a tapasztalat, melyet lapunk egy barátja szerzett ott a napokban, a mikor kirándulást tett Kapivár romjaihoz. A községnek a várhoz vezető útja mentén egy magaslaton — a legnagyobb megbotránkozásra — elhullott lovat pillantunk meg, melyet azóta hihetőleg egész sereg röpöködő és kullogó virrasztók vettek körül, — a napsugaras nyári időben ez képeztvén Kapi község közeli «egészségügyi» panorámáját. Már most, ha meggondoljuk, hogy kis idő óta második eset, hogy a községben elhullott lovakat — a helyett, hogy valahol elásnak — a községhez mutatába mellékelik: a község «vér»eibeinek micsoda lakmározó alkalom nyújtatik itt, míg ezek a «porból lettek» «porrá válnak» s eltűnnek úgy maguktól, — és ha meggondoljuk azt is, hogy egy ilyen felszadózó hullának bűze e processzuson át nagy mértékben megfertőzheti a levegőt, a mellett egészen véletlenül ki lehetünk téve a legnagyobb vérméregzéseknek egyszerű ló-légy csípés által is —: instáljuk böles község, hogyhát ugyan hol vesztegel az előjárói jobbik tapéntat, mely megtűri, hogy az egészségügy — a múltkorai nagy állapotustulás után — ennyire veszélyeztetve legyen? Egy kis erély s vigyázat bizonynyal nem ártana!

* Fertőző betegségek ellen, melyek inkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta, egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a «*Kristály*» szentlukácsfürdői hegyi-forrás hirdetésére.

* Tűz volt e hó 19-ikén a Goldberger-féle fatelepen és a Lőcsei-úton a Hortulányi majorjában. Mindkét esetben a tűz csakhamar lokalizáltatott. A kár igen csekély. A rendőrség megindította az előnyomozást.

* Túristáknak és távlovaglóknak. Hozzánk érkezett teljesen hiteles tudósítások szerint a *Kwizda féle közsvény-fluid* kiválóan túristák és lovaglók által, farszót utak megtétele után, jelentékeny sikerrel alkalmaztatik. A Kwizda-féle közsvény-fluidnak — mint éppen értesítenek bennünket — azon tulajdonsága van, hogy az emberi test izmait ellenálló-képesekké és kintartókká teszi, úgy, hogy a legnagyobb fáradságot könnyen feledtet. Másrészt pedig ezen szer alkatrészei által a kimerült izomszövetet teljesen helyreállítja és minden fáradságot és túlerőltetéstől eredő fájdalmat megszüntet. Gyaloglókra és lovasokra nézve ezen — szakemberektől jött intés bizonyára nagy értékkel bír.

* Kereskedő kongresszusa. jogviszonyainak gresszus tárgya érdeklődés mut. A megérkezett tekintették meg Dunán és a P. tartották az ism. mellett hajnalig hölgy is jelen. gos értekezlet kongresszus. Ignác, a misk. káranak javaslata 6-ik pontja alatt tárgyalja. A jav. vonatkozó része személyzet szol. társadalom érde. tendők. A tárg. kong. beszédek.

Sely

feljebb — 4 méte postafordultával a Henneberg-sely.

Henneberg G

* Az öreg munkára képtel. az országot, kéz nélkülözés, a fát beteggé tette a gyógyult és meg botjára támaszk utcai gyerekek hajú öreget, mir botjával veszély rek anyjának, ő csendőrség elfo ott ül a csendőrszemből előtör hogy a botját, m mert, a mint zok honvéd, arra ta idején a világosi rüljek, azóta ped vándorlásomban volna, hogy az magyar dicsőség még így ellenem de bántottak, ki szállt meg talán.

* A mit túrn rendelet és felüg az a rossz szok nyakába rázzák rongyot. Ezen az tetés csakhamar némely ház eres van, hogy eső ide kiugró erkélyen ott sans gém ön bizony nem egy tisztít. Egy-egy é hatná bizony.

* A hirdetés régebbi számának kezünk arról, hogy falragasz, valamint törvényzikk nem elsejétől kezdve s mény, sem apró krajczáros bélyeg detmények, falrag cetülak, újságme kétkrajczáros bély is megszünik és pe már az 1900. év és áruba bocsáth hirdetés céljaira hatalmas ereje, a tesz minden váll

Felelős szerkes

Dr. Mikler Ká

Kwizda J. Ferencz
cs. és kir. osztr.-magy., román kir. és bolg. hercz. udvari szállító.

Altalan elismert diálet-cosmet szer (be-dörzsölésre az izmok és idegek teséré)

KWIZDA FLUID
Kigyó-jel
TOURISTA-FLUID

Erősítés és erámegújítás céljából eredményesen használják az összes lungák kerek-párázó és lovaglak nagyobb turok után.

1 ÜVEG ÁRA 2 KORONA, 1/2 ÜVEG ÁRA 1 KORONA 20 FILLER

Valede csak fenti védjeggyel. Kapható az összes gyógyszerárakban.

FÖRRAKTAR: KREISAPOTHEKE KORNEUBURG BECS mellet.

Eperjestől félóránnyira fekvő — özv. Kiszely Mártonné tulajdonát képező

17 hold területű KERT

bérbeadó.

Bővebbet a tulajdonosnál, Fő-utca 102.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tiszta, calcium-és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítendő.

FÖRRAKTAR Eperjesen:
Oszvald Dániel utóda Csizsek Jenő
fűszer-, csemege-, bor- és ásványvizkereskedésében.

Leonhardi tintái.

Különlegesség: Egyedül valódi Anthracentinta.

A legjobb
könyvek, akták, okmányok és mindenféle iratok részére.

Továbbá minden fajú író-és másolóinták.

Színes tinták, autograf-tinták és folyékony tus mérnökök s iskolák számára; tintapor és kivonat, bélyegző-festékek, másolható nyomófestékek, ruhajelző-tinták, folyékony enyv, mézga, — Syndetikon. —

Eau de Labarraque tintamaró viz.

Pecsetviasz és ostya.

Leonhardi Ágost
Bodenbach, az Elbe mellett.

A bel- és külföld legtöbb írószekerkereskedésében hapható.

C SÉ P L É S R E

ajánlom szept. 1-jétől hat- vagy nyolcz lóerejű gőzcséplő-gépet. — Kisebb földbirtokos vagy bérlő urak részére négy lóerejű gőzgéppel is szolgálhatok október 1-jétől.

Tisztelettel: **TÓTH KÁLMÁN,**
gépész, géptulajdonos KASSÁN, Major-utca 8. sz.

3166—1900. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Sárosvárm. tömeg. árverésére végrehajthatónak Vrabely József és dr. Rosenberg Mór ügyvéd ügygondnok által képviselt Vrabely-Kropuch Mária végrehajtást szenvedő elleni 200 kor. tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. járásbírósi) ter. etén levő Alsó-Sebes községben fekvő, az alsó-sebesi 29. sz. tjkvben B. 39. és B. 40. sorsz. alatt Vrabely József és neje szül. Kropuch Mária nevére álló ingatlan jutalekra 784 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1900. évi október hó 25-ik napján d. e. 10 órakor Alsó-Sebes községében a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak bánatpénzül 78 korona 40 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban letenni.

Kir. törvényszék, mint tkvi hatóság Eperjesen, 1900. augusztus 7-ikén.

Urbán Gyula,
kir. toszáki bíró.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplő-gépek
továbbá járgány-cséplőgépek, lóheres-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kint ntra ingyen és bérmenten küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplő-gépgyára.

Magyar, urasági borok.

Van szerencsénk ezennel a n. é. közönség szíves tudomására hozni, miszerint sikerült nekünk nagyobb mennyiségű, tiszta, jó zamatú, urasági asztali bort olcsó áron beszerezni, minek folytán azon helyzetben vagyunk, hogy borainkat vevőinknek szintén jutányos árakon adhatjuk.

Áraink: 50 literen felül literenként 44-52 fillérig. Egy literes üvegekben házhoz 64 fillér.

Egyszersmind bátorkodunk a nagyérd. közönség b. tudomására hozni, hogy folyó hó 15-ikén

Magyar Borozónkat

udvari helyiségünkben megnyitottuk, a hol fenti tiszta borainkkal, frissen csapolt sörrel és hideg-étkekkel szolgálunk jutányos árak mellett mélyen tisztelt vendégeinknek.

Kiváló tisztelettel
Elefánt Testvérek.

Keil-lakk (Glaser)

legkitünőbb mázó-ló-szer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 2 korona 70 fillér. Egy kis palack ára 1 kor. 36 fil.

Viasz-kenőcs — **Arany-fénymáz**
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 1 kor. 20 fil. képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glaser“-fénymáz
legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 90 fil. 1 nagy doboz ára 1 kor. 50 fil.

Mindenkor kapható: **Gallotsik J. Vilmos** cégnél Eperjesen.

E

Felőfizetési a negyedévre a Hirdetési díj: Három tőle

AZ

Eppen e r iratkozások. utolsó órában a nagyobbbrész jól fontolják sorsa minő sz iskolák megny Különös fig eperjesi szülő kikreik gyerme talyokat, a leg állanak. Mert mértékben ing meg nem fele mint éppen E városunknak iskolái kész ve Gondoljuk me anyagi gondok győződése elle levő — csaknevelő középne kelljen tet denie! A kínál kényszerhelyze mutathatta má a legnagyobb elhibázott volt Azért gond is a szülők a gyermekeik ké milyen nehéz épp olyan nagy mek tehetségei

AZ „EPER

Mer (Látogatás a Por és hamu Az upsalai ez régibb nyelvtörté halotti beszéd ige bécsi kapuczinus- a Habsburg-ház c érczkoporsók köz nyugvóhelyeül sz századok előtt va előtt elrebegett, után is, örökkön marad. Mely mo tépelődő leket a az élet kaleidosko és különbségeket megnyugvás révé Az emberi éle miája következté verőfényében got feledten alámerül vasfoga által a sz cessus itt érzett önkéntelenül is A pajzán gondtal tek után hajhászó folytán teremtet gyakran felsziszeg vágyaival és óhaj